

تحلیل عملکرد چشم اندازهای مرتعی با استفاده از روشهای میدانی و سنجش از دور

لیدا/ عنالیبی - رضا جعفری - حسین بشری

دانشجوی کارشناسی ارشد مرتعداری - دانشگاه صنعتی اصفهان lida_andalibi@yahoo.com

استادیار دانشکده منابع طبیعی دانشگاه صنعتی اصفهان Reza.jafari@cc.iut.ac.ir

استادیار دانشکده منابع طبیعی دانشگاه صنعتی اصفهان h_bashari2001@yahoo.com

چکیده

فعالیت های مدیریتی و رخداد تشدید انواع فرسایش آبی و حادث شدن خشکسالی ها و خصوصیات خاک از جمله عوامل تاثیر گذار بر مراتع می باشند. وقوع یک بارندگی در سطح مرتع سبب ایجاد رواناب و جلبا شدن منابع در طول چشم انداز و در جهت شیب عمومی منطقه می شود. برخی منابع توسط رواناب از سیستم خارج می شوند و برخی دیگر نیز در خاک جذب می گردند. جذب این منابع بسته به وجود عوامل مختلفی مانند پوشش گیاهی در سطح مرتع می باشد. پوشش گیاهی در بسیاری از مطالعات سنجش از دور به عنوان ابزار کلیدی در تعیین عملکرد چشم اندازهای مرتعی مورد استفاده قرار گرفته است. وضعیت پوشش گیاهی توسط شاخص های عملکرد چشم انداز مانند CDLI (Cover Directional Leakiness Index) می تواند مورد بررسی قرار گیرد. میزان شاخص قابل محاسبه در چشم اندازی که وضعیت عملکردی بالایی دارد و خاک، آب و مواد غذایی که مجموعاً منابع خوانده می شوند را به شدت در درون خود حفظ کرده عدد صفر و در مقابل در چشم اندازی با وضعیت عملکردی پایین که به سمت اتلاف منابع موجود پیش می رود و قادر به جذب رویدادهای بارش نیست و در جذب مواد جایگزین ناتوان است، عدد یک می گیرد. هدف مطالعه حاضر تعیین عملکرد چشم انداز مرتعی منطقه سه، اصفهان با استفاده از شاخص CDLI می باشد. برای این منظور از داده های ماهواره ای لندست سنجنده TM بهره گرفته شد. بعد از پیش پردازش و پردازش های انجام شده بر روی تصویر و محاسبه شاخص CDLI نتایج حاکی از آن بود که مقدار شاخص $0.79 \leq leakiness$ برآورد شد که این مقدار نشان دهنده خروج منابع از سیستم است و با مشاهدات میدانی حاصل از روش LFA تطابق زیادی دارد. همان طور که می دانیم وجود پوشش در مناطق خشک و نیمه خشک و احیای بیولوژیک آنها و نقش پوشش گیاهی در نگهداشت منابع در این اکوسیستم ها بسیار حائز اهمیت است لذا نتایج تحقیق حاکی از آن است که تعیین عملکرد چشم اندازهای مرتعی با استفاده از داده های سنجش از دور می تواند به عنوان روشی مناسب در مدیریت بهتر و به روز مراتع مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: عملکرد مرتع، چشم انداز، رواناب، سنجش از دور